

Analýza výzkumných projektů z hlediska modelových představ a vizí

VOJÁK

Podle našeho soudu je rozhodujícím prvkem armády systém voják – vojenská technika. Prvky tohoto systému se vzájemně ovlivňují a podmiňují. Tímto systémem vcelku a jeho vztahem k okolí se žádná studie nezabývá. Jsou řešeny jen jeho dílčí prvky bez hlubšího rozboru vzájemné návaznosti.

Pokud se týká vojáka, relativně komplexní řešení se nabízí ve studii „Sociální aspekty obrany“ PhDr. L. Jaroše. Navrhuje se věnovat pozornost personální práci rezortu obrany jako systému řízení lidského faktoru, dále motivačnímu systému, tvorbě koncepce psychologické služby, sociologické služby, duchovní služby a formování osobnosti vojáka. Je třeba připravovat velitele v řízení sociálních procesů.

Analogickými problémy se zabývá i studie doc. PhDr. M. Krče a kol. „Vztah armády a společnosti“. Z navržených projektů zasluhují pozornost „Aspekty a specifika výchovně vzdělávacího procesu v AČR“, „Pedagogická a sociální komunikace“, „Proces pracovní a sociální adaptace vojáků“, „Rekrutační motivace“, „Rodina vojenského profesionála“ a „Simulační a aktivizační metody výchovy, výcviku a vzdělání v AČR“.

Bohužel v obou studiích jsou navržené projekty bez uvedení řešitelských kapacit. Ve studii PhDr. Jaroše jsou uvedeny finanční požadavky, podle našeho soudu nepodložené a v souhrnu přemrštěné, ve studii doc. Krče naopak nejsou nárokovány žádné finanční prostředky.

Z hlediska ochrany vojáka má význam studie „Zdravotnické zabezpečení“ zpracovaná kolektivem autorů VLA JEP Hradec Králové. Jde o jednu z nejlépe zpracovaných studií z hlediska obsahového, komplexnosti pohledu na dané problémy a cílevědomosti navržených projektů. Vědeckou vizí je nejen aplikovaný výzkum, ale i badatelský, bez jehož nových poznatků nemůže aplikovaný výzkum existovat.

Vojáka se bezprostředně týká výstavba zdravotnické služby AČR. Z hlediska budoucí vize se navrhuje uplatnění výzkumu ve směrech:

- organizace zdravotnických odsunů a plánování zdravotnického zabezpečení i s ohledem na NATO,
- řízení vojenského zdravotnictví a spolupráce s civilními orgány za mimořádných situací,
- zavedení vakcinačního programu a expresní diagnostiky,
- zlepšení primárně preventivní zdravotní péče a dosažení srovnatelnosti s NATO,
- zlepšení vybavení jednotlivce prostředky zdravotnické ochrany, automatizace vyhledávání raněných a posuzování stupně poranění na dálku, nové léčebné postupy.

- Zvláštní kategorií vojáků je létající personál, jehož některé specifické zdravotnické problémy řeší Ústav leteckého zdravotnictví. Vědecká vize je zaměřena na uplatnění výzkumu při výběru pilotů, periodickém posuzování zdravotní způsobilosti k výkonu profese, výcviku a spolupráci při vývoji nové techniky.

ZBRANĚ A ZBRAŇOVÉ SYSTÉMY

1. Pozemních vojsk

■ *Hlavní zbraňové systémy*

ČR je schopna zabezpečit výzkum a vývoj hlavních zbraní do ráže 20 mm. I v těchto případech je vhodné se zapojit do programů NATO v oblasti osobní výzbroje jednotlivce, kulometů a malorážových automatických kanonů. Dále je v ČR možný výzkum a vývoj polních nesených minometů a samohybného minometu. Pokud se týká stávající dělostřelecké a tankové techniky, bude třeba provést s ohledem na vstup do NATO technické a ekonomické zhodnocení a modernizaci této techniky řešit zřejmě nákupem nebo licenční výrobou. Jako potřebné se jeví vybudování zkušební střelnice a její vybavení měřicí technikou pro hodnocení a testování nových zbraní ve prospěch AČR.

■ *Obrněná bojová technika*

Výzkum a vývoj obrněné techniky v ČR lze realizovat jen v rozsahu závislém na ekonomických možnostech a na náročnosti projektu. Analogicky dělostřelecké technice bude možné uplatnit vlastní výzkumné a vývojové kapacity jen ve spolupráci se zahraničními partnery, nebo příslušný zbraňový systém nakoupit.

VTÚ PV Vyškov se hodlá věnovat v rámci svého výzkumného zaměření analýze současného a předpokládaného ohrožení obrněné techniky, objektivizaci a ověření nových prostředků a metod stabilizace zbraňových systémů, simulaci cílových parametrů s některým provozním problémům motorů bojových vozidel a modernizaci startovacích olověných akumulátorů.

Pokud se týká výzkumných vývojových kapacit civilních organizací a průmyslu, je pouze zmíněna jejich ochota se na výzkumu obrněné techniky podílet, hlubší specifikace a návrhy nejsou předloženy.

■ *Inteligentní obranné (minové) pozemní zbraňové systémy*

Výsledky výzkumu v oblasti indikace, lokalizace a identifikace v návaznosti na využití prvků inteligence realizovaného v případě obranného (minového) pozemního zbraňového systému jsou základem pro nové obranné koncepty.

Výzkum v tomto oboru je řízen VTÚ PV Vyškov, řada firem kooperuje. Mezinárodní spolupráce není nezbytná, výsledky jsou na světové úrovni. Výzkumné problémy začleněné do výzkumného směru tvoří řešení programového produktu pro zpracování signálů z IČ kamery k identifikaci typů bojové techniky a vytvoření příslušné databáze, databáze akustických obrazů bojové techniky a tvorba algoritmů pro optimalizaci ničení cílů.